

PARİBU

KRİPTO PARA BİLİNİRLİK ve ALGI ARAŞTIRMASI

Kalitatif-Kantitatif Araştırma Raporu | Mayıs 2020

AKADEMETRE
RESEARCH & STRATEGIC PLANNING

İÇİNDEKİLER

Önsöz	1
Kripto para algısı ve kullanımıyla ilgili 20 önemli sonuç	2
Amaç, yöntem, örneklem, iller	21
Araştırma aşamaları ve takvim	22

ÖNSÖZ

“Kripto Para Bilinirlik ve Algı Araştırması”, Türkiye’de kripto para bilinirliğini, algısını, yatırım aracı olarak görülme eğilimini ölçmek; kripto paraya dair beklentileri, motivasyonları ve bariyerleri tespit etmek için yapıldı.

Paribu ve Akademetre iş birliğiyle yapılan araştırma, 13 Mart-27 Nisan 2020 tarihleri arasında gerçekleştirildi.

Türkiye’de kripto paralara dair bugüne kadar yapılan en kapsamlı araştırma olan “Kripto Para Bilinirlik ve Algı Araştırması”, sağladığı verilerle ekosisteme dair pek çok şüpheyi açıklık getiriyor. Blokzincir teknolojisinin en popüler uygulama alanlarından biri olan kripto paraların Türkiye’deki bilinirliğinin yanı sıra sektöre dair motivasyon ve bariyerler konusunda da önemli saptamalara yer veriyor.

Kripto paralara dair 20 önemli sonuç elde edilen araştırma, bugüne kadar elimize ulaşan birçok çalışmanın açığa çıkaramadığı önemli bilgileri ortaya koyuyor.

PARİBU

Türkiye’de kripto parayla işlem yapanların oranı %0,7

1

Türkiye’de blokzincir ve kripto para kavramları bilinmiyor.

En popüler kripto para birimi Bitcoin. Bitcoin’in bilinirliği kripto para kavramından daha fazla.

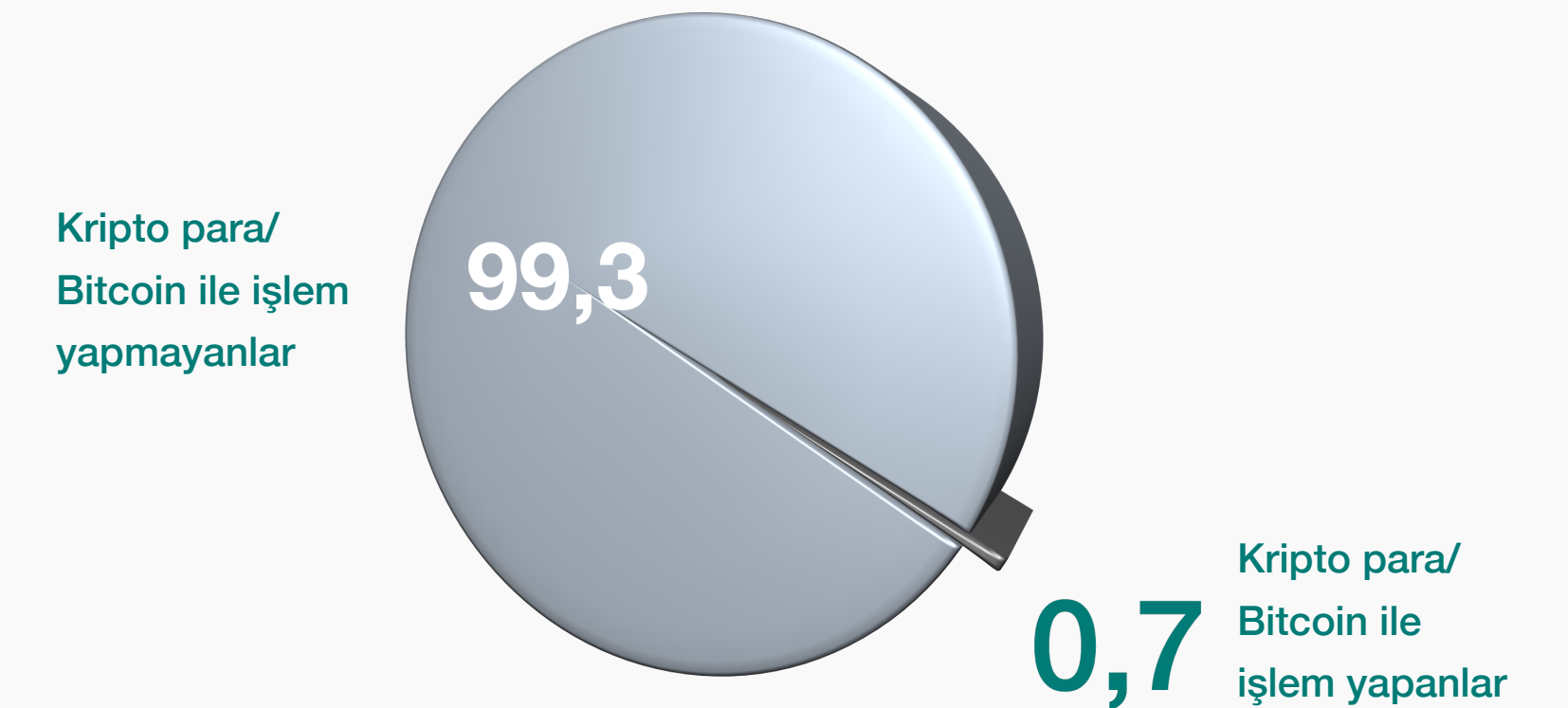
Kripto parayla işlem yapanların oranı %1’in altında.

Baz: 6253

? Kripto para/Bitcoin kavramını duydunuz mu? @

? Bugüne kadar hiç kripto para/Bitcoin ile işlem yaptınız mı? @

Kripto paradaki blokzincir etkisi bilinmiyor

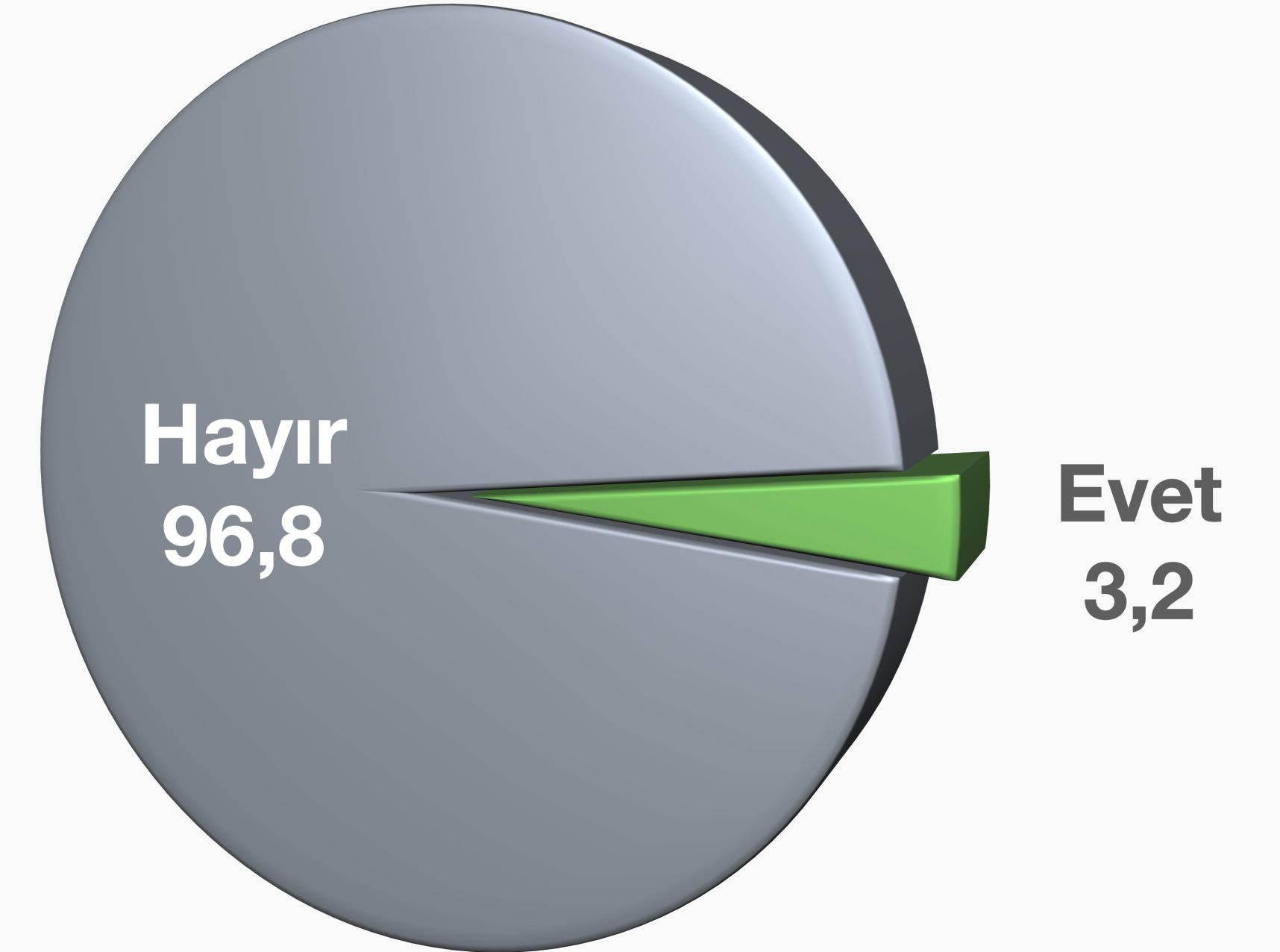
2

Pek çok alanda yenilikçi çözümler getiren blokzincir teknolojisinin ilk ve en önemli uygulama alanlarından biri kripto paralar.

Ancak kripto paraların üretilmesinde blokzincir teknolojisinin kullanıldığını bilenlerin oranı düşük.

Kripto paranın/Bitcoin'in nasıl üretildiğini biliyor musunuz?

Baz: 1000

Kripto para işlem deneyiminden memnuniyet oranı %72,7

3

Kripto para birimleriyle işlem yapan her 10 kişiden 7'si işlem deneyiminden memnun kaldığını ifade ediyor.

?

Kripto para/Bitcoin ile işlem yapmaktan ne derece memnun kaldığınızı 1 ile 4 arasında değerlendirir misiniz?

Baz: 300

Z Kuşağı'nın tamamı kripto para işlemlerinden memnun

4

X Kuşağı ile Y Kuşağı'nın kripto parayla ilgili memnuniyet oranı hayli yüksek.

Z Kuşağı'nda araştırmaya katılan 7 kişinin tamamı kripto para işlemlerinden memnun olduğunu ifade etti.

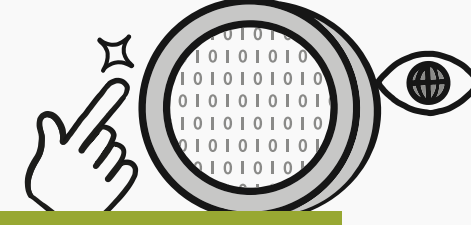
Kripto para/Bitcoin ile işlem yapmaktan ne derece memnun kaldığınızı 1 ile 4 arasında değerlendirir misiniz?

Jenerasyon	Çok memnun kaldım (%)	Memnun kaldım (%)	Memnun kalmadım (%)	Hiç memnun kalmadım (%)
X Kuşağı	20,7	55,2	18,4	5,7
Y Kuşağı	20,4	50	24,3	5,3
Z Kuşağı	0	100	0	0

X Kuşağı (1965-1980) Baz: 87
Y Kuşağı (1981-2000) Baz: 206
Z Kuşağı (2001+) Baz: 7*
Toplam Baz: 300

*İstatistiki yeterlilik yoktur.

Kullanıcıların memnuniyetinde işlem kolaylığı etkili

5

Kripto para işlemlerinde kolaylık ve elde edilen kazanç kullanıcı memnuniyetindeki en önemli etkenler.

Zor kullanım, kazançsız olması ve yüksek risk algısı memnuniyetsizliğin sebepleri arasında.

Kripto para/Bitcoin ile işlem yapmaktan neden memnun kaldınız?

Kripto para/Bitcoin ile işlem yapmaktan neden memnun kalmadınız?

Baz: 300

%1'in altındaki değerler grafiğe dahil edilmedi.

Merkeziyetsizlik ile zaman ve mekân sınırlaması olmaması avantajlı bulunuyor

6

Kripto paranın fiat para birimlerine göre daha avantajlı bulunma sebebi blokzincir teknolojisinin yarattığı merkeziyetsiz finans olanağı.

Kripto parayla 7/24 işlem yapılabilmesi ve kripto paranın herhangi bir merkeze bağlı olmaması en önemli avantajlar.

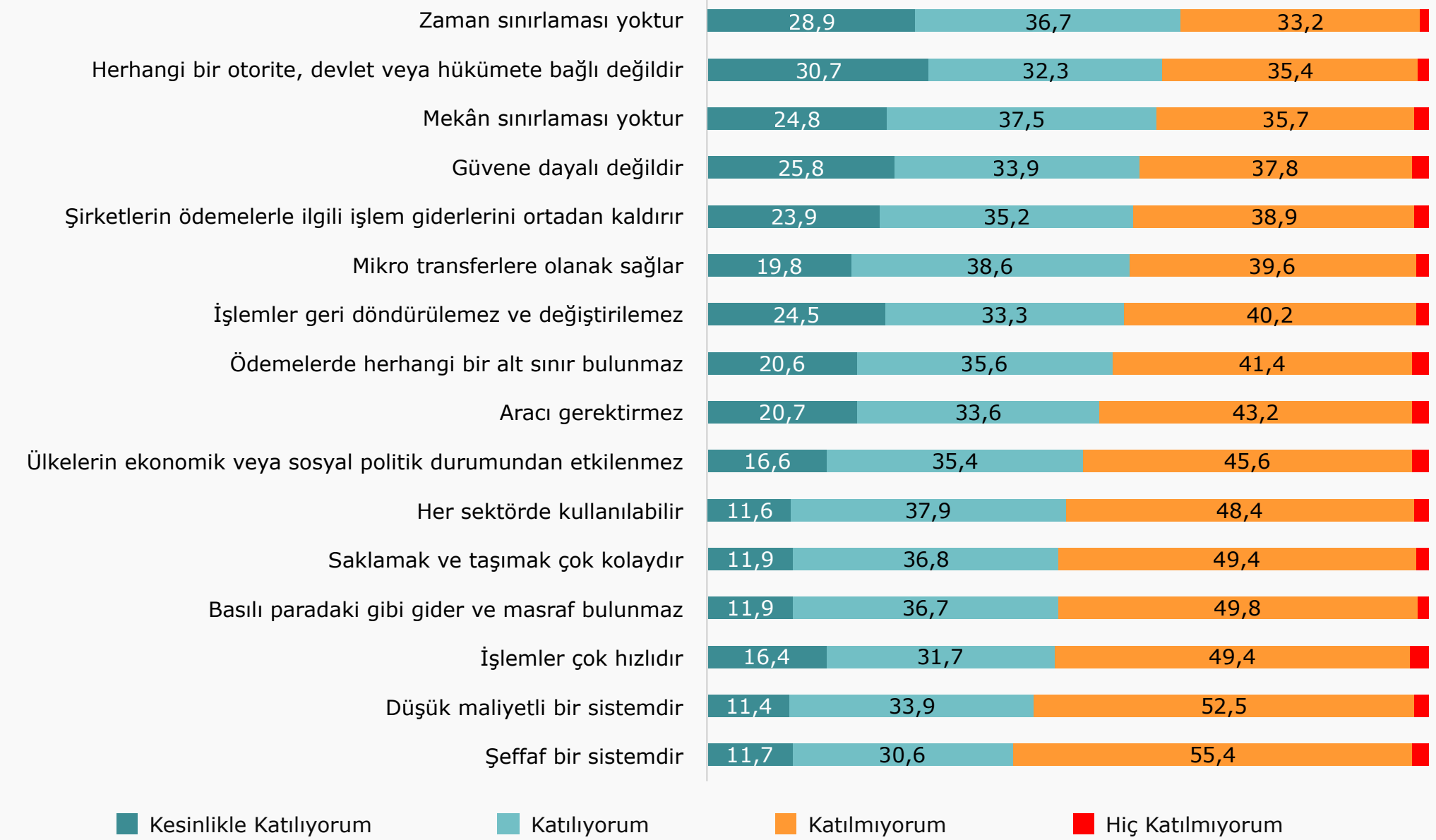
Kullanıcıların avantaj olarak gördüğü bir diğer etken ise mekân sınırlamasının olmaması.

Kripto para birimlerinin henüz yaygın ve bilinir olmaması dezavantaj olarak görülüyor.

Denetim mekanizmasının olmaması da ekosisteme dair bir bariyer.

Aşağıdaki ifadelere ne derece katıldığınızı belirtir misiniz?

Kripto para/Bitcoin kullanımının size göre dezavantajları, riskleri var mı? Varsa nelerdir?

%33,8'in altındaki değerler grafiğe dahil edilmedi.

Baz: 1000

%34'lük bir kesim kripto paraya güveniyor

7

Her 3 kişiden 1'i kripto paraya güveniyor.

Güvenilir bulanların ve bulmayanların oranı hemen hemen eşit.

Kripto para/Bitcoin ile işlem yapmayı güvenli buluyor musunuz?

Baz: 1000

Y Kuşağı kripto parayla en çok işlem yapan yaş grubu

8

Kripto parayla işlem yapanların en büyük dilimini Y Kuşağı oluşturuyor.

X Kuşağı en çok işlem yapan ikinci yaş grubu.

Kripto parayı duyanlarda X ve Y Kuşağı'nın oranları çok yakın olsa da işlem yapma oranında Y Kuşağı ciddi bir üstünlük sağlıyor.

Baz: 1000

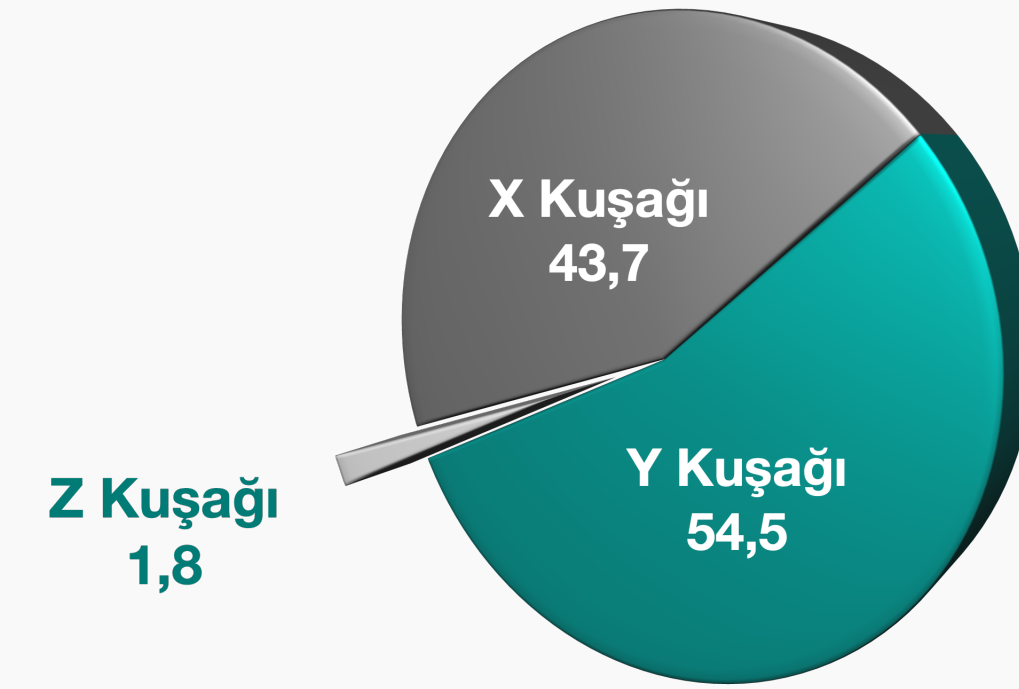
X Kuşağı (1965-1980) Baz: 87
Y Kuşağı (1981-2000) Baz: 206
Z Kuşağı (2001+) Baz: 7*
Toplam Baz: 300

*İstatistiki yeterlilik yoktur.

JENERASYON

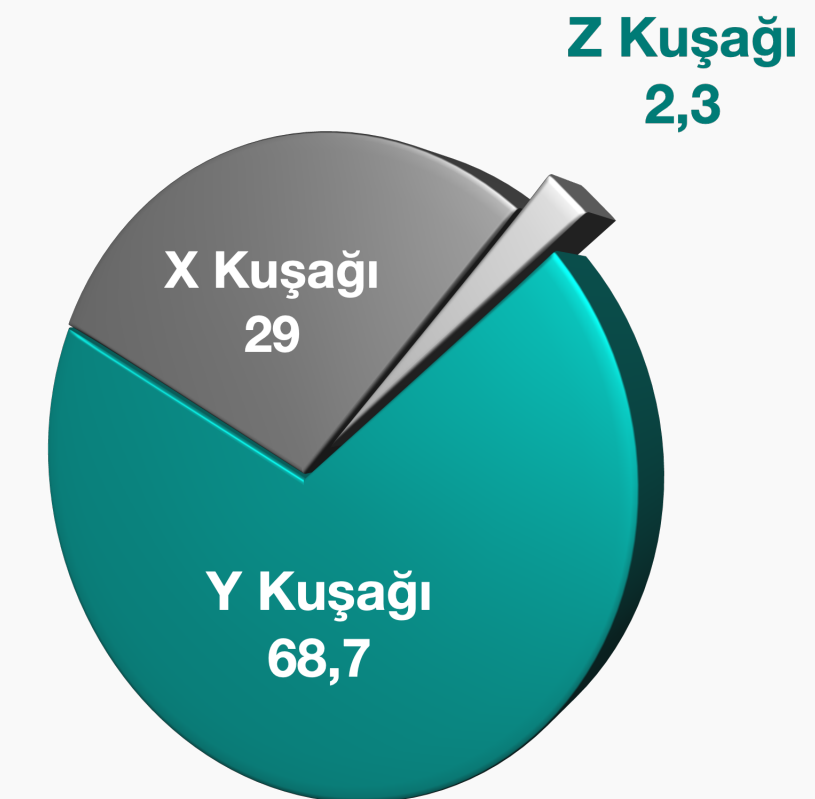
?

Kripto Parayı Duyanlar

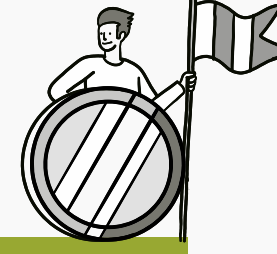

?

Kripto Para İle İşlem Yapanlar

Kripto parayı duyanlarda lise mezunları ağırlıkta

9

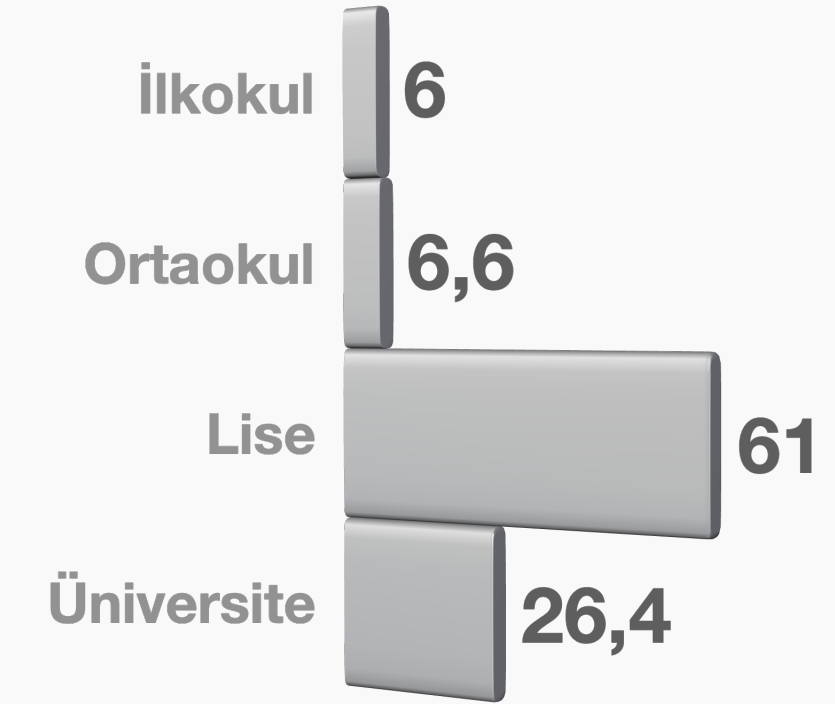
Kripto parayı duyanların büyük çoğunluğunu lise mezunları oluşturuyor.

İşlem yapanlarda lise ve üniversite mezunlarının oranları birbirine yakın.

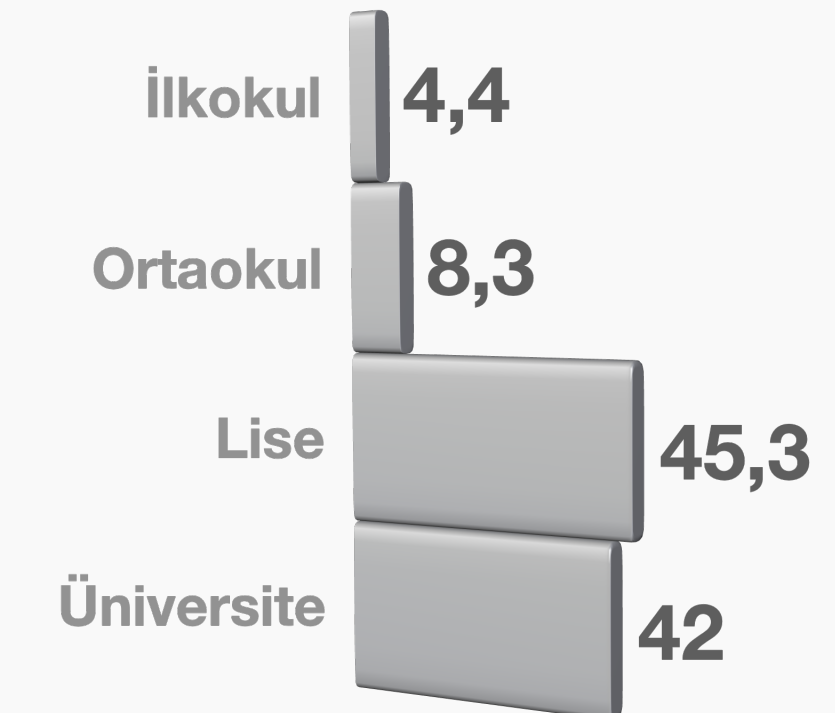
Baz: 1000

EĞİTİM DURUMU

Kripto Parayı Duyanlar

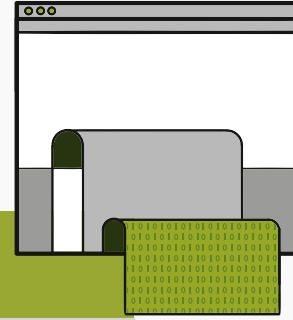

Kripto Para İle İşlem Yapanlar

Baz: 300

Ücretli çalışanlar daha çok işlem yapıyor

10

Kripto parayı duyanların ve kripto parayla işlem yapanların büyük çoğunluğunu ücretli çalışanlar oluşturuyor.

ÇALIŞMA DURUMU

Kripto Parayı
Duyanlar

Kendi Hesabına
Çalışanlar
%16,7

Ücretli
Çalışanlar
%69,5

Çalışmayanlar
%13,8

Baz: 1000

Kripto Para
İle İşlem Yapanlar

Kendi Hesabına
Çalışanlar
%10,7

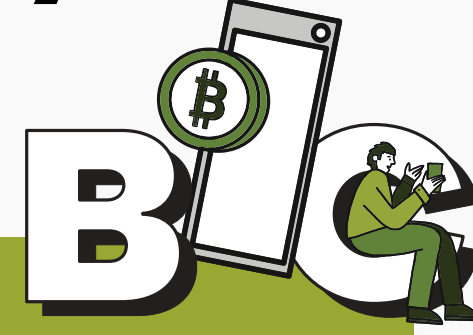
Ücretli
Çalışanlar
%75,3

Çalışmayanlar
%14

Baz: 300

En çok işlem yapan sosyoekonomik statü grupları B ve C

11

Kripto parayı duyanların büyük bölümünü C grubu oluşturuyor.

İşlem yapanlarda ise A-B grubu ile C1-C2 grubunun oranları yakın.

Türkiye Kent Merkezi
SES Dağılımı

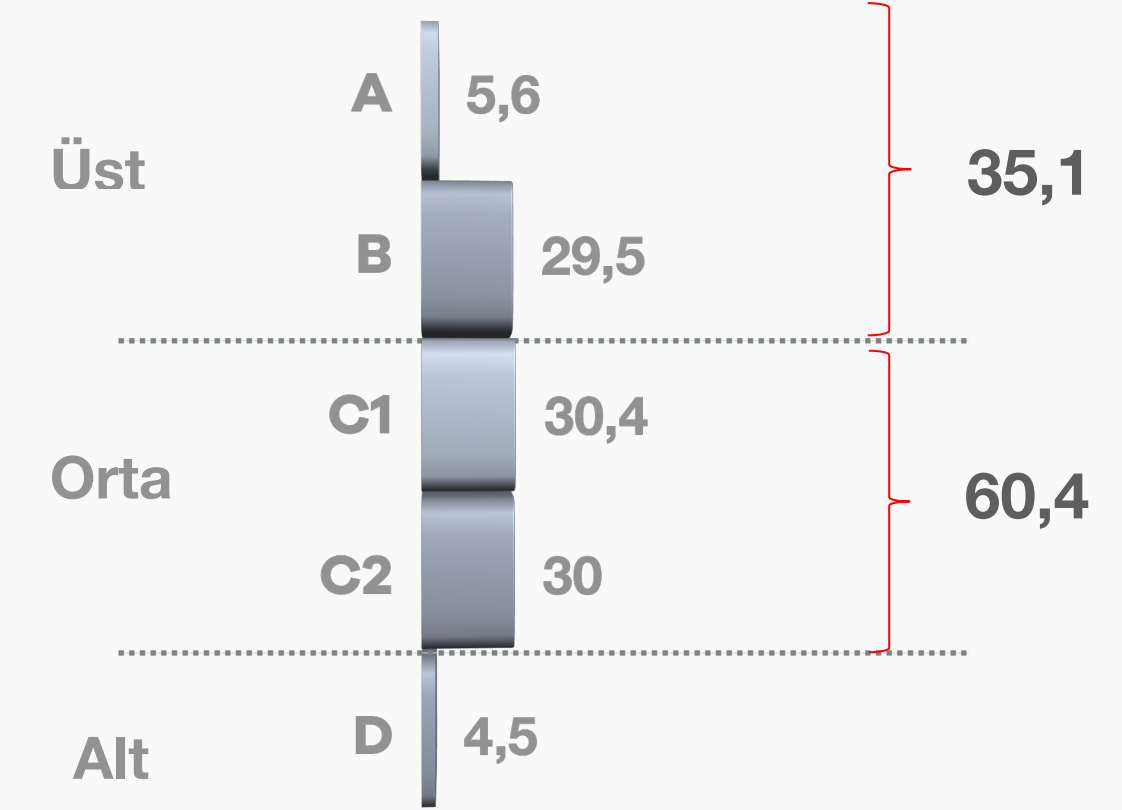
A	4,7
B	9,9
C1	25,1
C2	37,8
D	17,8
E	4,7

Baz: 1000

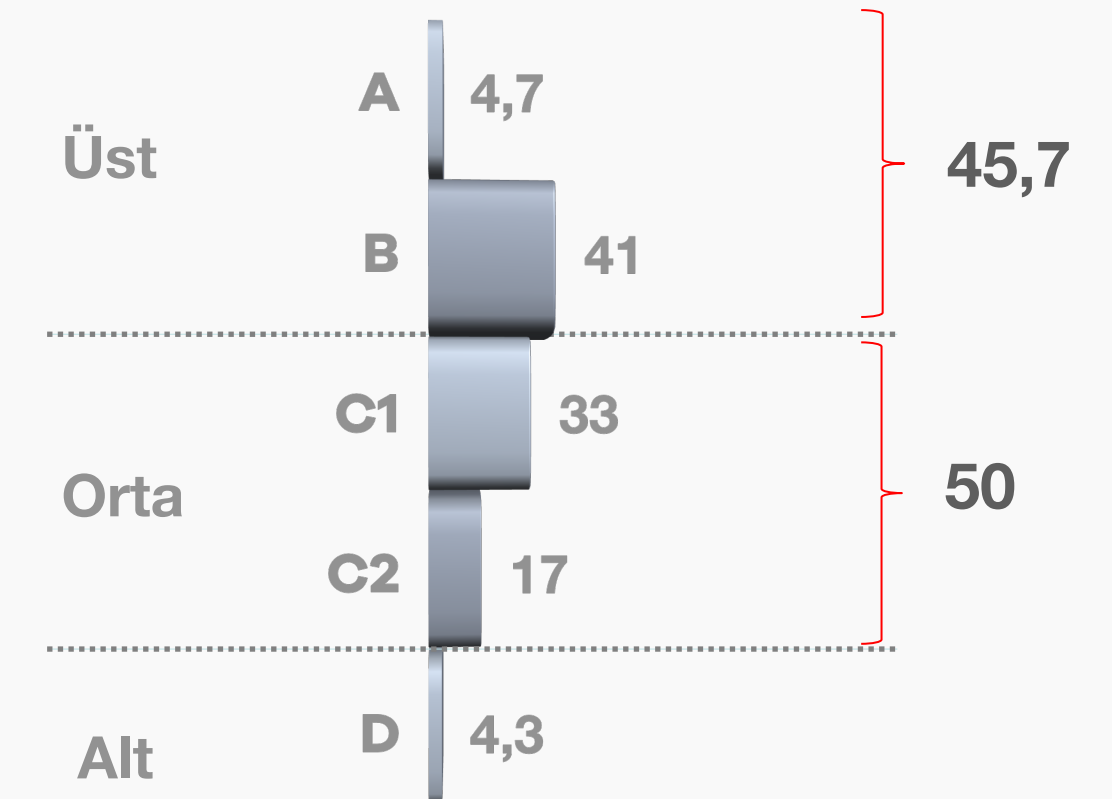
Baz: 300

Sosyoekonomik Statü Dağılımı

Kripto Parayı Duyanlar

Kripto Para ile İşlem Yapanlar

Kripto parayla işlem yapanların 5'te 1'i kadınlar

12

Kripto parayı duyan kadın ve erkeklerin oranı birbirine çok yakın.

Kripto parayla erkekler daha çok işlem yapıyor.

Kripto parayla işlem yapan her 5 kişiden 1'i kadın.

Baz: 1000

CİNSİYET

Kripto Parayı Duyanlar

%52,2

%47,8

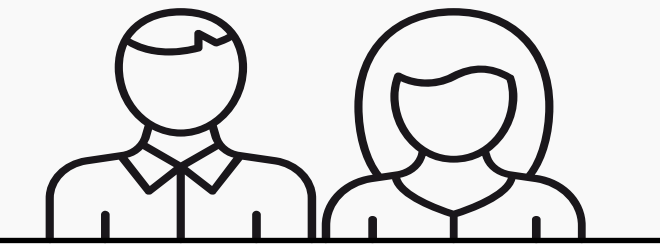

Kripto Para ile İşlem Yapanlar

%78,7

%21,3

Baz: 300

Kripto para yatırım aracı olarak görülüyor

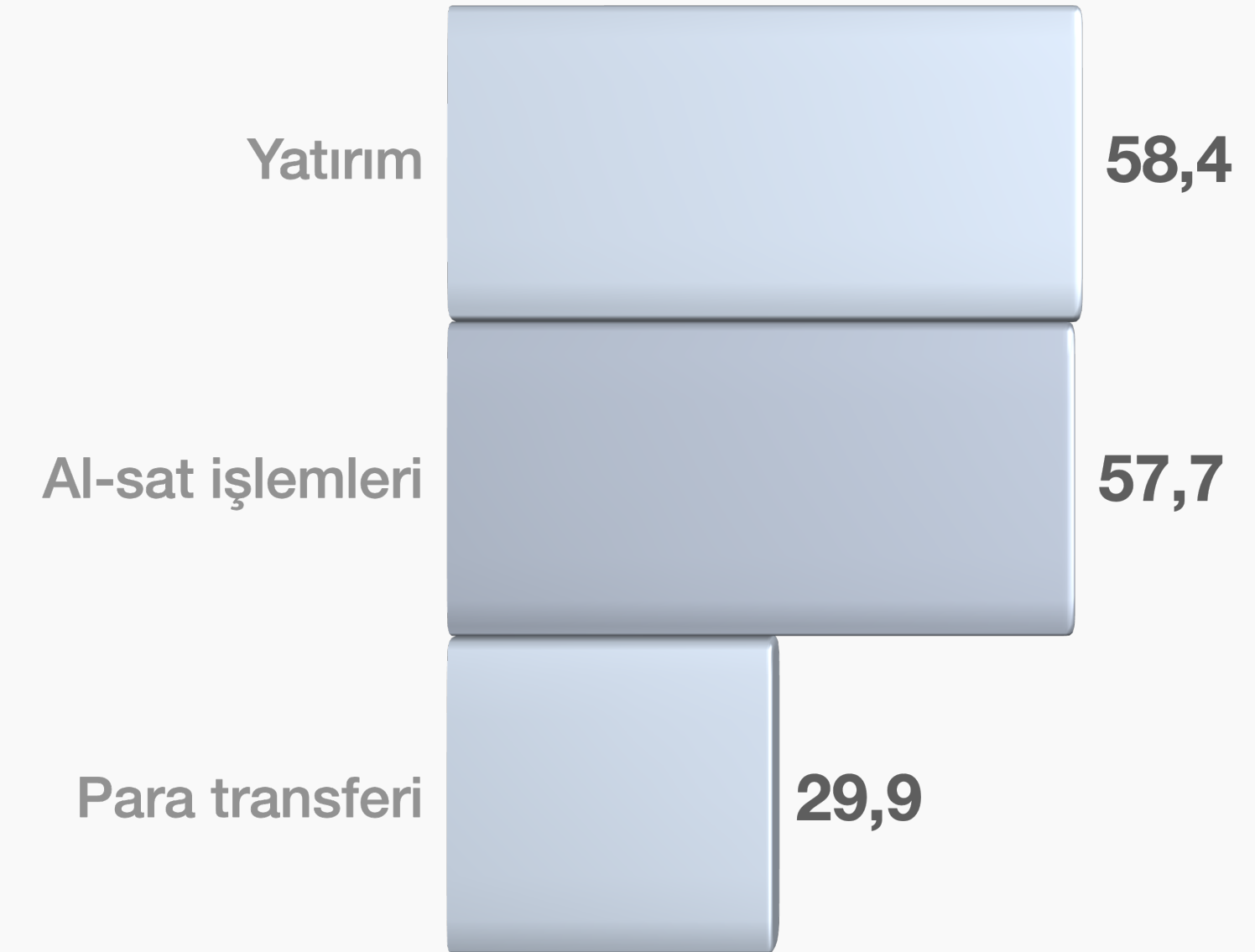
13

Kripto para bir yatırım aracı olarak kabul görüyor.

Al-sat işlemleri ve para transferi için de kullanıldığı biliniyor.

Kripto paranın/Bitcoin'in hangi amaçla kullanıldığını biliyor musunuz?

Çoklu Yanıt, Baz: 1000

%29,9'un altındaki değerler grafiğe dahil edilmedi.

En çok tercih edilen krypto para: Bitcoin

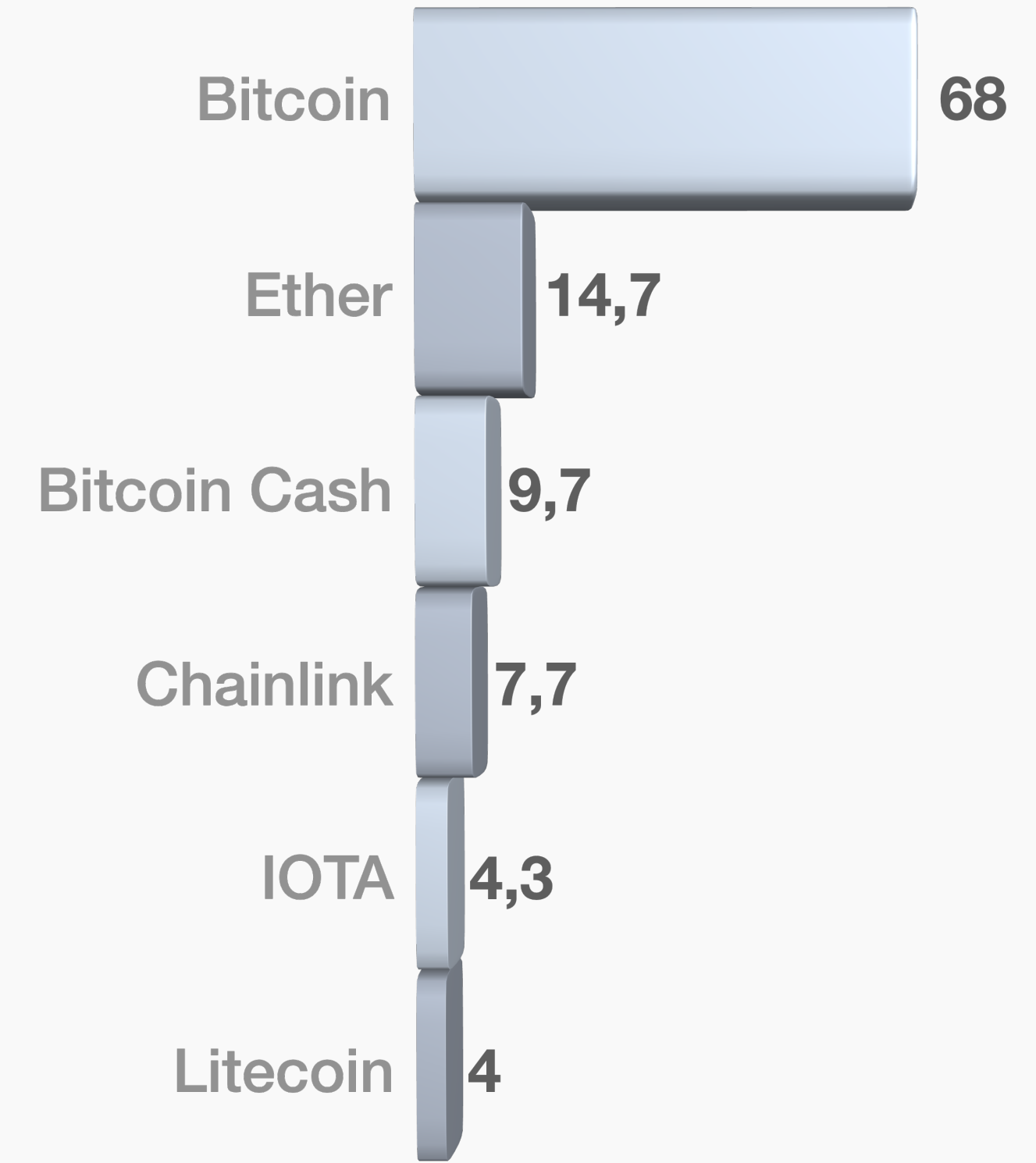
14

Kullanıcıların en çok tercih ettiği krypto para Bitcoin.

Bitcoin'i Ether, Bitcoin Cash ve Chainlink takip ediyor.

Hangi krypto parayla en az bir kez işlem yaptınız?

Çoklu Yanıt, Baz: 300

Kripto para tercihinde teknoloji ve merak en önemli motivasyonlar

15

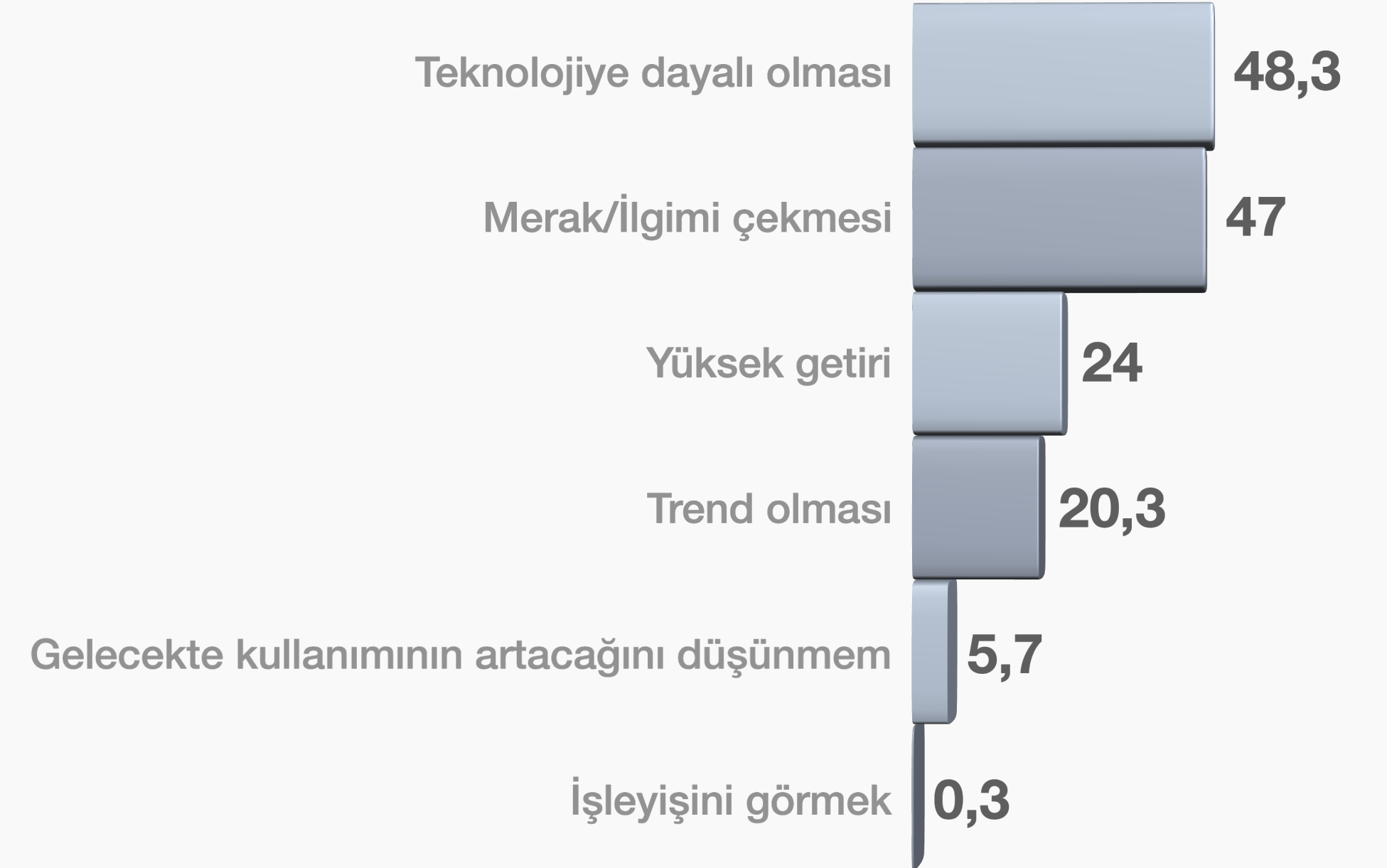
Kripto paranın tercih edilmesinde en önemli etken teknolojiye dayalı olması.

Kullanıcılar merak nedeniyle ve yüksek getiri beklentisiyle de kripto parayı tercih ediyor.

Trend olması da kripto paraların tercih edilme nedenleri arasında.

Sizi kripto para/Bitcoin kullanmaya yönelten unsurlar neler?

Çoklu Yanıt, Baz: 300

İşlem yapmayı bırakanların sebebi yüksek kâr elde edememek ve piyasayı takip gerekliliği

16

Yüksek kâr edememek kripto para işlemlerine devam etmeme konusunda en önemli sebep.

Kripto para piyasasını takip etmenin zorluğu da işlem yapmayı bırakma sebebi.

Fiyatlardaki iniş çıkışların riskli görülmesi ve zarar edilmesi de işlem yapmayı bırakma sebepleri arasında.

Kripto para/Bitcoin ile işlem yapmayı neden bıraktınız?

Çoklu Yanıt, Baz: 140

Kripto para konusundaki bilgi kaynaklarında dijital dünya etkisi %70

17

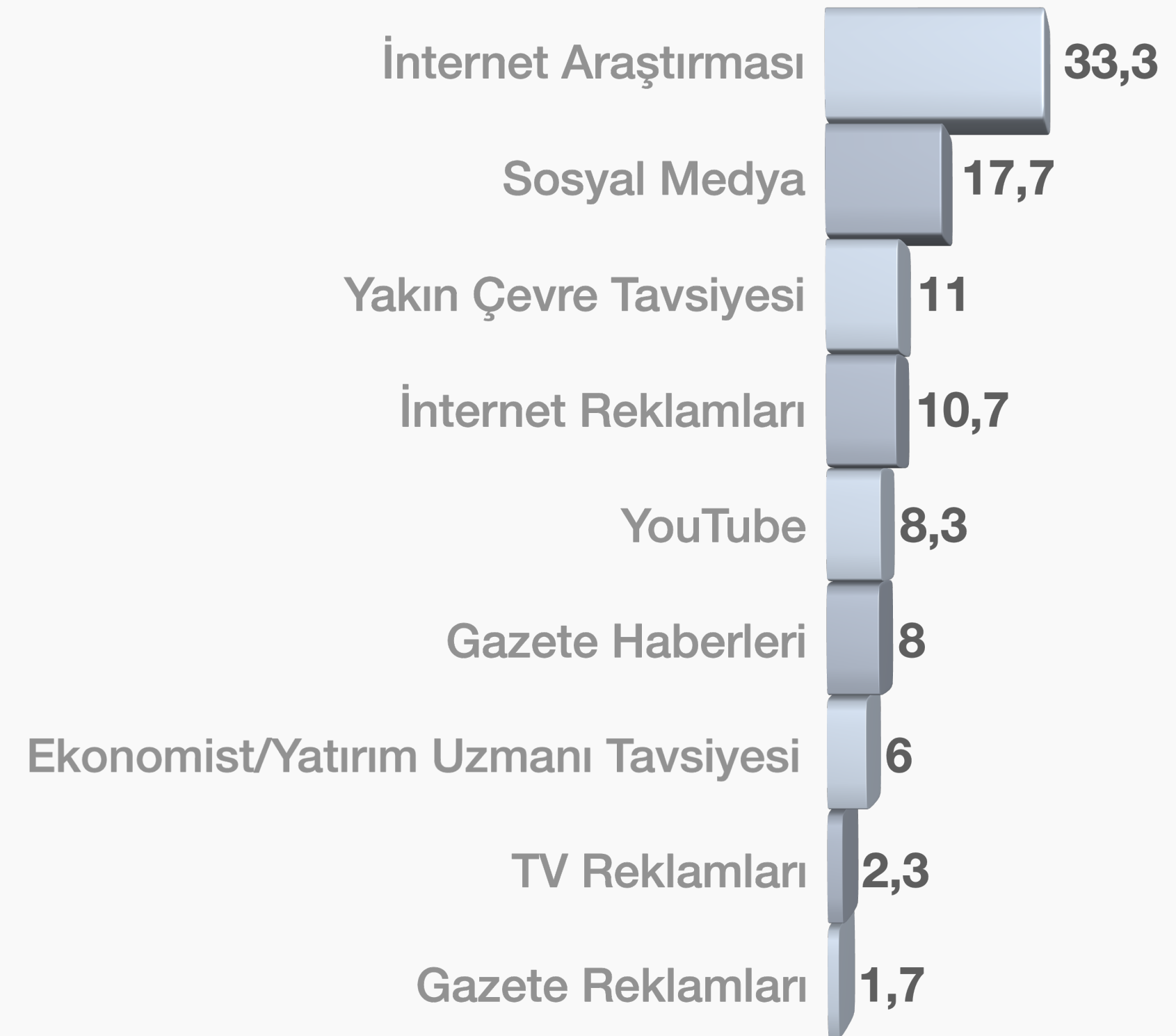
Kripto para bilgi kaynağı tercihinde internet ilk sırada.

Yakın çevre tavsiyesi her 10 kişiden 1'i üzerinde etkili.

İnternet reklamları da bilgi kaynakları arasında.

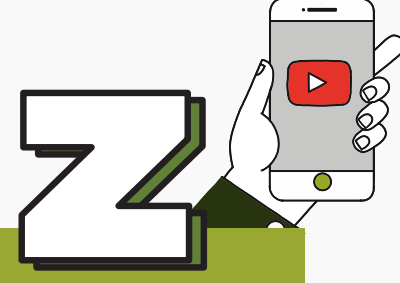
Kripto para/Bitcoin ile işlem yapmanızda en çok hangi bilgi kaynağı etkili?

Baz: 300

Z Kuşağı'nın bilgi kaynağı sadece internet ve YouTube

18

Kripto para kullanımında X Kuşağı bilgi kaynağı olarak internet araştırmalarını tercih ediyor.

X ve Y Kuşağı'nda yakın çevre tavsiyesi etkili.

Z Kuşağı ise dijital varlıklarını yalnızca internet araştırmasından ve YouTube üzerinden edindiği bilgilerle yönetiyor.

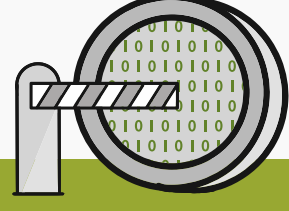
Kripto para/Bitcoin ile işlem yapmanızda en çok hangi bilgi kaynağı etkili?

Jenerasyon	İnternet Araştırması	Sosyal Medya	Yakın Çevre Tavsiyesi	İnternet Reklamları	YouTube	Gazete Haberleri	Ekonomist/ Yatırım Uzmanı Tavsiyesi	TV Reklamları	Gazete Reklamları
X Kuşağı	32,2	14,9	17,2	6,9	6,9	12,6	5,7	0	2,3
Y Kuşağı	32	19,4	8,3	12,6	8,7	6,3	6,3	3,4	1,5
Z Kuşağı	85,7	0	0	0	14,3	0	0	0	0

X Kuşağı (1965-1980) Baz: 87
Y Kuşağı (1981-2000) Baz: 206
Z Kuşağı (2001+) Baz: 7*
Toplam Baz: 300

*İstatistiki yeterlilik yoktur.

Kripto para kullanımına dair bariyerler

19

- * Kayıpların yüksek olması
- * Takip zorluğu
- * Uzmanlık gerektirmesi
- * Devlet güvencesi olmaması
- * Borsaların hack'lenmesine yönelik güvensizlik
- * Kısıtlı sayıda kanaldan işlem gerçekleştirme

motivasyonlar

20

- * Yüksek kazanç beklentisi
- * Geleceğin para biriminden geri kalma korkusu
- * Sistemle tanışmayı istemek
- * Geleceğe yatırım yapmak

Amaç

- * Türkiye’de kripto para bilinirliğini, algısını, yatırım aracı olarak görülme eğilimini ölçmek
- * Kripto paraya dair beklentileri, motivasyonları ve bariyerleri tespit etmek

Yöntem

- * Kalitatif araştırma
 - Fokus grup tartışması
 - * Kantitatif araştırma
 - Önceden hazırlanmış soru formuna bağlı CAPI (Bilgisayar Destekli Yüz Yüze Görüşmeler) ve CAMPI* (Online Yüz Yüze Görüşmeler) teknikleri
- * Saha çalışması Covid-19 salgını döneminde yapıldığından veri toplama aşamasında online yüz yüze görüşme tekniğinden yararlanıldı.*

Örneklem:

Evren
- Kripto para/Bitcoin’i duyan 18 yaş ve üzeri kişiler

Kalitatif araştırma örnekleme
- 3 fokus grup

Kantitatif araştırma örnekleme
- Kripto para/Bitcoin’i duyan kişilerle %95 güven düzeyinde $\pm 3,0$ hata payına göre 1000 görüşme
- Kripto para/Bitcoin ile işlem yapan kişilerle %95 güven düzeyinde $\pm 5,0$ hata payına göre 300 görüşme

İl Bazlı Örneklem Dağılımı

İstanbul
40

Ankara
14,6

İzmir
11,6

Bursa
7,8

Adana
5,7

Gaziantep
4,7

Kayseri
3,5

Samsun
3,4

Tekirdağ
2,7

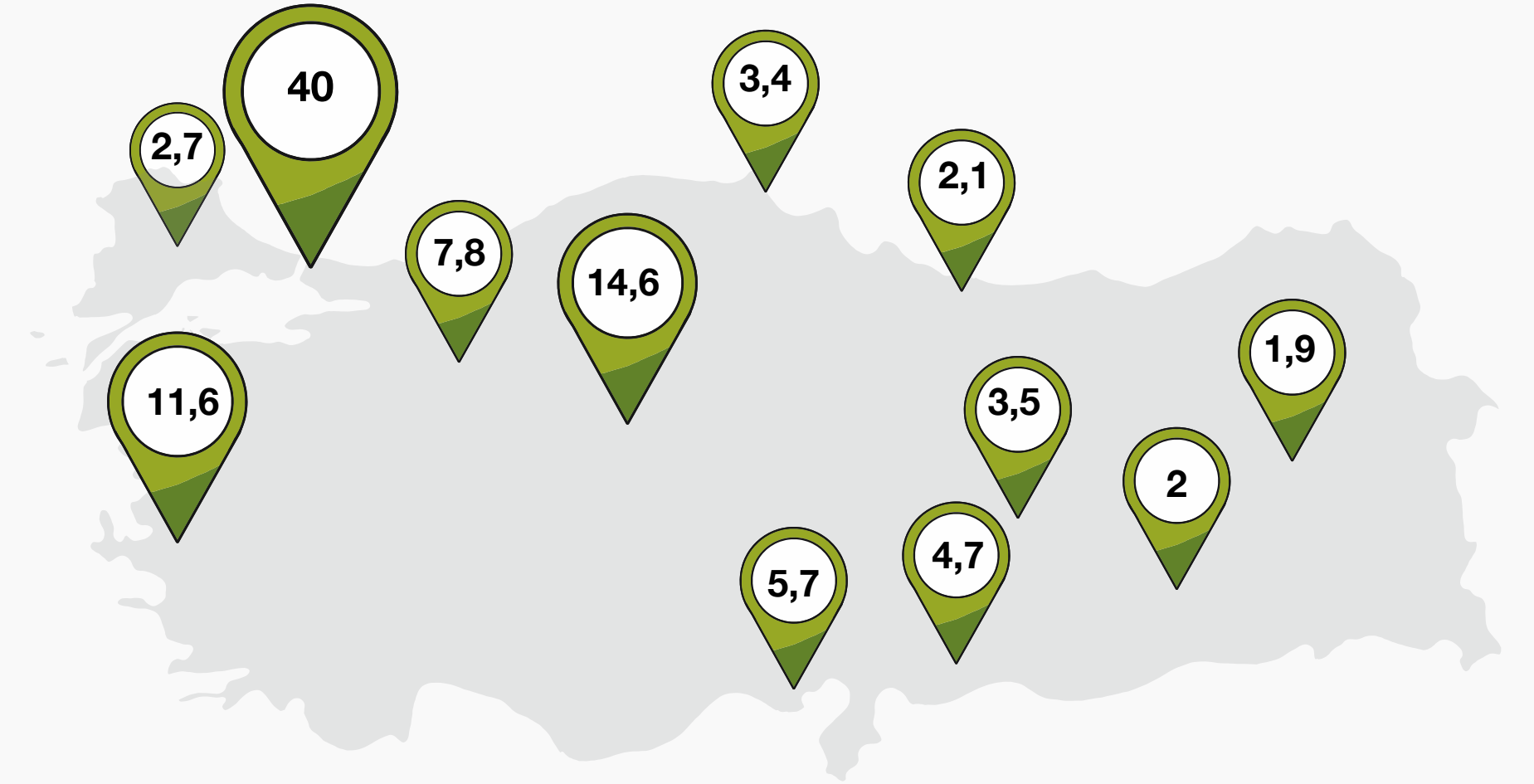
Trabzon
2,1

Malatya
2

Erzurum
1,9

TOPLAM

100

Araştırma aşamaları

- Araştırma, Türkiye'yi temsilen İBBS Düzey-1 kapsamında 12 ilde, kent merkezlerinde gerçekleştirildi.
- Araştırmanın ilk aşamasında, kripto parayı/Bitcoin'i duyan 1000 kişiye ulaşmaya kadar tarama çalışması yapıldı. Türkiye'de kripto para/Bitcoin'i duyan 1000 kişiyi bulana dek toplam 6253 kişiyle görüşüldü.
- Tarama çalışması sonucunda kripto parayı/Bitcoin'i duyan 18 yaş ve üzeri A, B, C1, C2, D sosyoekonomik statüde %95 güven düzeyinde $\pm 3,0$ hata payına göre 1000 kişiyle görüşüldü. 1000 kişi içerisinde kripto para/Bitcoin kullanan kişiler rassal biçimde belirlendi.
- Araştırmanın ikinci aşamasında, kripto para/Bitcoin ile işlem yapan kişiler üzerinde yapılacak analizlerin istatistiki yeterlilik arz etmesi için kripto para/Bitcoin ile işlem yapan kişilerin örneklemini 44 kişiden 300'e tamamlandı.
- 300 örneklem, %95 güven düzeyi $\pm 5,0$ hata payına karşılık gelmektedir.
- Kalitatif araştırma 3 fokus grupta yapılmıştır.
- Kripto para ile işlem yapma durumu, işlem yapma miktarından bağımsızdır.

KALİTATİF ARAŞTIRMA

KANTİTATİF ARAŞTIRMA

